

lingen eller hans Forældre og Bøerger sætte Pris paa — hvad de formentlig altid maa gjøre — at Lærlingen faar den fornødne Undervisning i de paa Stedet værende tekniske Skoler, vil han ogsaa kunne faae det. Hvad næste Punktum angaar, skal jeg kun omtale det sidste Stykke. De to første Stykker ere formodentlig Noget, som Alle kunne være enige om, hvormod der synes at være reist væsentlige Indvendinger mod det sidste. Derfor har jeg ogsaa tilladt mig at begjære delt Afstemning over dette. Udvalget har ikke fundet Natarbejde heldigt for Lærlinger under 18 Aar. I de fleste Fag vil der formentlig ikke blive videre Tale om Natarbejde, men der er Fag, særlig Bagerfaget, hvor der ogsaa arbeides om Natten, og Trykkerier, hvor der vel ogsaa nok tilbørligt arbeides om Natten, men i disse Forretninger arbeides der ogsaa om Dagen, og Udvalget formener, at Lærlingen naar han arbejdede om Dagen og da fik sin Undervisning, nok kunde være tjent med det og ikke burde paabyrdes Natarbejde. I den Alder før 18 Aar tror man det i det Hele ikke heldigt for Lærlingen at arbejde hele Natten igennem og faa tillige om Dagen. Der kan imidlertid tænkes Forretninger, hvor det kan være vanstelig for Lærlingen at faae den tilbørlige Uddannelse om Dagen, enkelte Bagerier maasse, og man har derfor føiet en Bestemmelse til om, at Indenrigsministeriet, hvor det er nødvendigt for Lærlingens tilbørlige Uddannelse i Faget, kan tilstaa Lømpelse i disse Bestemmelser om Natarbejdet. Jeg vil vente og høre de Indvendinger, der mulig reises om dette Punkt, før jeg nærmere skal motivere det. — Jeg skal derefter henlede Opmærksomheden paa Lovforslagets §§ 12 og 13. Disse to Paragrafer bleve i sin Tid kritiserede en Del her i Thinget paa Grund af deres Indhold, og de fortjene en saadan Kritik, de kunne nemlig føre til et forunderligt Forhold. I den første Paragraf, § 12, bestemmes, at saalænge en indgaaet Lærlingekontrakt ikke „lovligt er hævet maa Lærlingen ikke af nogen Anden tages i Lære eller anvendes som Medhjælp ved noget Næringsbrug“. Næste Paragraf bestemmer faa, at naar Lærlingen løber bort af Læren, kan Læremesteren inden 14 Dage forlange ham bragt tilbage ved Politiets Hjælp. Men hvis man nu tager det Tilfælde, at Læremesteren slet ikke forlanger ham bragt tilbage ved Politiets Hjælp, faa er Lærlingen borte, men Lærlingekontrakten bestaar, og faa længe den bestaar, maa han efter § 12 ikke „tages i Lære eller anvendes som Medhjælp ved noget Næringsbrug“, og det

kan faa være hele Livet igennem. For at bøde derpaa, har Udvalget stillet Ændringsforslag Nr. 16. Dette Ændringsforslag indfører nemlig en Slags Præskription af denne Lærlingekontrakt, idet det her bestemmes, at forsaavidt Mesteren ikke inden 14 Dage forlanger Lærlingen tilbage, falder Lærlingekontrakten bort af sig selv. Det er en Bestemmelse, som jeg ikke antager, at Nogen kan have noget Væsentligt at indvende imod. — Jeg gaar dernæst over til Ændringsforslaget under Nr. 20, der omhandler det Spørgsmaal, hvor fast man skal binde Lærlingen og Læremesteren sammen. Det samme Spørgsmaal omhandles i et Ændringsforslag, som er stillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm), men det skal jeg ikke videre tale om. Udvalget har her fundet, at Lovforslaget gik lovlig vidt i Retning af at binde disse 2 Parter sammen. I Lovforslaget findes disse almindelige Bestemmelser om, i hvilke Tilfælde Kontrakten bortfalder eller hæves; men faa synes der til, at Lærlingekontrakten ogsaa kan hæves mod Erstatning til Læremesteren. Men nu er jo det Tilfældet, at Øvrigheden paa det Sted, hvor Lærlingen frit udgaar af Forholdet, afgiver en Erklæring om, at særlige ved Lærlingekontraktens Indgaaelse uforudseelige Omstændigheder gjøre en Forandring ønskelig. Det er faa indvillet, det Forhold, der her er omhandlet, at Udvalget i alt Fald ikke har gjort sig nogen Uleilighed med at finde ud af det. Man ansaa det for haabløst og har derfor stillet Ændringsforslag under Nr. 20, og dette Ændringsforslag gaar simpelthen ud paa, at er Lærlingen kjed af Læremesteren eller Læremesteren kjed af Lærlingen, kan enhver af Parterne forlange Kontrakten ophævet, naar han ønsker det, mod at give den anden Part tilbørlig Erstatning. Det er efter min Mening ogsaa et faa rimeligt og selvindlysende Forslag, at der vanstelig vil kunne reises Indvendinger derimod. — Hvad der særlig har været i Veien med Lærlingeforslaget de tidligere Gange, det har været behandlet her i Thinget, er dette, at der har manglet nogen sagkyndig Ret eller Domstol til at afgive et Skjøn over de Tvistigheder, der maatte opstaa om visse Forhold, som Dommerne ikke kunne skjønne over, uden at tilkalde Mænd, som have mere teknisk Forstand, Fagforstand, end Dommerne have. Udvalget har i den Retning ment, at en hel Del Spørgsmaal, som ikke egnede sig til den almindelige Rettergang, passende kunde afgjøres ved en Voldgift. Voldgiften er jo en gammel Institution her i Landet, som har gammel